

Natura 2000 gebied 108 – Oude Maas

(Zie leeswijzer)

Kenschets

Natura 2000 Landschap:	Rivierengebied
Status:	Habitatrichtlijn
Site code:	NL2003037
Beschermd natuurmonument:	-
Beheerder:	Staatsbosbeheer, Zuid-Hollands Landschap, Rijkswaterstaat, particulieren
Provincie:	Zuid-Holland
Gemeente:	Albrandswaard, Barendrecht, Binnenmaas, Oud-Beijerland, Rotterdam, Spijkenisse
Oppervlakte:	399 ha

Gebiedsbeschrijving

De Oude Maas is een rivier die onder invloed van eb en vloed staat. De smalle uiterwaarden vormen het grootste, nog resterende zoetwatergetijdengebied van ons land. Door afsluiting van het Haringvliet is de getijdendynamiek afgenomen. Hoge delen van het gebied worden daarom bij getijdenhoogwaters niet meer regelmatig overspoeld.

De gebieden bestaan uit getijdengrienden, wilgenbossen en vochtige terreinen met een riet- en ruigtevegetaties.

Begrenzing

De begrenzing van het Habitatrichtlijngebied (zoals aangemeld) is op de kaart op enkele technische punten verbeterd:

- Verharde wegen en bebouwing, die reeds tekstueel waren geëxclaveerd, zijn aan de rand van het gebied zoveel mogelijk ook op de kaart buiten de begrenzing gebracht.
- De begrenzing is waar mogelijk gelegd langs topografisch herkenbare lijnen, zoals wegen, wateren, perceelscheidingen en bosranden.

Overige wijzigingen groter dan 1 ha worden toegelicht in de volgende alinea.

De begrenzing van het Habitatrichtlijngebied (zoals aangemeld) is op een aantal plaatsen aangepast:

- De haven bij het Deltaziekenhuis (2,4 ha) is buiten de begrenzing gebracht omdat deze niet van betekenis is voor de instandhouding van het gebied.
- Bij Klein Profijt (Oud-Beijerland) zijn rond de monding van de Vliet enkele percelen nieuwe natuur (ca. 18 ha) toegevoegd, die worden ingericht als leefgebied voor de *H1340 noordse woelmuis.
- Verder enkele uitbreidingen om een betere aansluiting te krijgen op de oeverlijn met enkele meer dynamische terreindelen: Zomerlanden Gorzenbosch (strook tussen vooroeverdam en huidige grens), grienden bij Goidschalxord (ca. 21 ha) en Beerenplaatcomplex (ten zuiden van vooroeverdam en bij monding Beeregat, 10 ha).

Natura 2000 database

Habitattypen

Code	Habitatype
H6430	Ruigten en zomen
H91E0	Vochtige alluviale bossen

Habitatrichtlijnsorten

Soortnr	Soort
H1340	Noordse woelmuis

Voorstel voor het toevoegen aan de database:

H3270	Slikkige rivieroeveren ^{1a}
-------	--------------------------------------

Kernopgaven

- 3.05 **Kwaliteitsverbetering zoetwatergetijdegebied:** Kwaliteitsverbetering zoetwatergetijdegebied t.b.v. vochtige alluviale bossen (*zachtouthoibossen*) *H91E0_A, ruigten en zomen (*harig wilgenroosje*) H6430_B, slikkige rivieroeveren H3270, fint H1103 (inclusief paaiplaats), noordse woelmuis *H1340, tonghaarmuts H1387 en bever H1337.

Instandhoudingsdoelen

Algemene doelen

Behoud van de bijdrage van het Natura 2000 gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie.

Behoud van de bijdrage van het Natura 2000 gebied aan de ecologische samenhang van het Natura 2000 netwerk zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie.

Behoud en waar nodig herstel van de ruimtelijke samenhang met de omgeving ten behoeve van de duurzame instandhouding van de in Nederland voorkomende natuurlijke habitats en soorten.

Behoud en waar nodig herstel van de natuurlijke kenmerken en van de samenhang van de ecologische structuur en functies van het gehele gebied voor alle habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd.

Behoud of herstel van gebiedsspecifieke ecologische vereisten voor de duurzame instandhouding van de habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd.

Habitattypen

H3270	Rivieren met slikoevers met vegetaties behorend tot het <i>Chenopodium rubri</i> p.p. en <i>Bidention</i> p.p.
Doel	Behoud oppervlakte en kwaliteit.
Toelichting	Langs de benedenrivieren is dit een van de weinige gebieden waar de dynamiek zodanig is dat dit habitatype slikkige rivieroeveren duurzaam behouden kan blijven.
H6430	Voedselrijke zoomvormende ruigten van het laagland, en van de montane en alpiene zones
Doel	Uitbreiding oppervlakte en behoud van kwaliteit ruigten en zomen, <i>harig wilgenroosje</i> (subtype B).

Toelichting Het betreft hier een aantal vormen van het habitattype ruigten en zomen, *harig wilgenroosje* (subtype B), met onder meer zeldzame soorten als zomerklokje, engels lepelblad en rivierkruiskruid. Deze vorm van het subtype is landelijk beperkt tot het zoetwatergetijdgebied, waarbij de Oude Maas één van de allerbeste voorbeelden herbergt. De oppervlakte is door het stoppen van beheer sterk achteruitgegaan in de afgelopen decennia. Uitbreiding van dit habitattype is mede van belang als leefgebied voor de noordse woelmuis (H1340).

H91E0 *Bossen op alluviale grond met *Alnus glutinosa* en *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)

Doel Behoud oppervlakte en kwaliteit vochtige alluviale bossen, *zachthoutoibossen* (subtype A).

Toelichting Het gebied levert voor het habitattype vochtige alluviale bossen de grootste bijdrage met goed ontwikkeld zachthoutoibossen in het zoetwatergetijdgebied, grotendeels bestaande uit doorgesloten grienden.

Soorten

H1340 *Noordse woelmuis

Doel Uitbreiding omvang en verbetering kwaliteit leefgebied voor uitbreiding populatie.

Toelichting Het betreft hier een geïsoleerde populatie van de noordse woelmuis. Door het stoppen van beheer hebben grote oppervlaktes geschikt leefgebied (riet- en ruigtebegroeiingen) zich ontwikkeld tot bos, waarmee een flink verlies aan habitat voor de soort is opgetreden. De soort is bekend van Klein profijt en de Berenplaat. In het eerste gebied is recent een natuurontwikkelingsproject afgerond, waarmee het leefgebied voor de soort is vergroot. Op IJsselmonde bestaan plannen voor binnendijkse natuurontwikkeling waarvan de noordse woelmuis op termijn mogelijk kan profiteren. Uitbreiding van het leefgebied is noodzakelijk om een levensvatbare populatie te behouden.

Synopsis

Habitattypen		Staat van instandhouding	Relatieve bijdrage	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit
H3270	Slikkige rivieroeveren	-	+	=	=
H6430_B	Ruigten en zomen (<i>harig wilgenroosje</i>)	-	++	>	=
H91E0_A	Vochtige alluviale bossen (<i>zachthoutoibossen</i>)	-	++	=	=

Soorten		Staat van instandhouding	Relatieve bijdrage	Doelstelling leefgebied	Doelstelling populatie
H1340	Noordse woelmuis	--	+	>	>

^{1a} Herstel van een technische fout database 2004.